

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут комп'ютерних систем
Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота №8
З дисципліни: «Операційні системи»
Тема: «Програмування керування процесами в ОС Unix»

Виконала:
ст.гр. АІ -204
Сіренко Марія

Перевірили:
Блажко О.А.
Дрозд М.О

Мета роботи: отримання навичок в управлінні процесами в ОС Unix на рівні мови програмування C.

Завдання:

Завдання 1 Перегляд інформації про процес

Створіть C-програму, яка виводить на екран таку інформацію:

- ідентифікатор групи процесів лідера сесії
- ідентифікатор групи процесів, до якої належить процес
- ідентифікатор процесу, що викликав цю функцію
- ідентифікатор батьківського процесу
- ідентифікатор користувача процесу, що викликав цю функцію
- ідентифікатор групи процесу, що викликав цю функцію.

Завдання 2 Стандартне породження процесу

Створіть C-програму, яка породжує процес-нащадок. У програмі процес-батько повинен видати повідомлення типу «Parent of Ivanov», а процес-нащадок повинен видати повідомлення типу «Child of Ivanov», де замість слова Ivanov в повідомленні повинно бути ваше прізвище в транслітерації.

Завдання 3 Створення процесу-сироти

Створіть C-програму, в якій процес-батько несподівано завершується раніше

процесу-нащадку. Процес-батько повинен очікувати завершення $n+1$ секунд. Процес-нащадок повинен в циклі $(2*n+1)$ раз із затримкою в 1 секунду виводити повідомлення,

наприклад,

«Parent of Ivanov», за шаблоном як в попередньому завданні, і додатково виводити PPID процесу-батька.

Значення n – номер команди студента + номер студента в команді.

Перевірте роботу програми, вивчіть вміст таблиці процесів і зробіть відповідні висновки.

Завдання 4 Створення процесу-зомбі

Створіть C-програму, в якій процес-нащадок несподівано завершується раніше процесу-батька, перетворюється на зомбі, виводячи в результаті повідомлення, наприклад, «I am Zombie-process of Ivanov», за шаблоном як в попередньому завданні.

Запустіть програму у фоновому режимі, а в окремому терміналі вивчіть вміст таблиці процесів і зробіть відповідні висновки.

Завдання 5 Контроль створення процесу-зомбі

Створіть C-програму, в якій процес-нащадок завершується раніше процесу-батька, але ця подія контролюється процесом-батьком.

Процес-нащадок повинен виводити повідомлення, наприклад, «Child of Ivanov is finished», за шаблоном як в попередньому завданні.

Процес-батько повинен очікувати ($3 \cdot n$) секунд.

Значення n - n – номер команди студента + номер студента в команді.

Запустіть програму у фоновому режимі, а в окремому терміналі вивчіть вміст таблиці процесів і зробіть відповідні висновки.

Завдання 6 Обмін сигналами між процесами

6.1 Створіть C-програму, в якій процес очікує отримання сигналу SIGUSR2 та виводить повідомлення типу «Process of Ivanov got signal» після отримання сигналу, де замість слова Ivanov в повідомленні повинно бути ваше прізвище в транслітерації.

Запустіть створену C-програму.

6.2 Створіть C-програму, яка надсилає сигнал SIGUSR1 процесу, запущеному в попередньому пункту завдання.

Запустіть створену C-програму та проаналізуйте повідомлення, які виводить перша програма.

Завершіть процес, запущеному в попередньому пункту завдання.

Виконання завдань:

Завдання 1 Перегляд інформації про процес

Створіть C-програму, яка виводить на екран таку інформацію:

- ідентифікатор групи процесів лідера сесії
- ідентифікатор групи процесів, до якої належить процес
- ідентифікатор процесу, що викликав цю функцію
- ідентифікатор батьківського процесу
- ідентифікатор користувача процесу, що викликав цю функцію
- ідентифікатор групи процесу, що викликав цю функцію.

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>

int main(void)
{
    printf("My sid =%d\n", getsid(getpid()));
    printf("My pgrp=%d\n", getpgrp());
    printf("My pid =%d\n", getpid());
    printf("My ppid =%d\n", getppid());
    printf("My uid =%d\n", getuid());
    printf("My gid =%d\n", getgid());
    return 0;
}
```

```
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ ./info
My sid =25167
My pgrp=25983
My pid =25983
My ppid =25167
My uid =54399
My gid =54405
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$
```

Завдання 2 Стандартне породження процесу

Створіть C-програму, яка породжує процес-нащадок. У програмі процес-батько повинен видати повідомлення типу «Parent of Ivanov», а процес-нащадок повинен видати повідомлення типу «Child of Ivanov», де замість слова Ivanov в повідомленні повинно бути ваше прізвище в транслітерації.

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/types.h>

extern char** environ;

int main(void)
{
    char* echo_args[] = {"echo", "Child of Sirenko\n", NULL};
    pid_t pid = fork();

    if(pid==0)
        printf("Child of Sirenko =%d\n", getpid());
    else{
        printf("Parent of Sirenko = %d\n", getpid());
        execve("/bin/echo", echo_args, environ);
    }
    return 0;
}
```

```
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ gcc create.c -o create
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ ./create
Parent of Sirenko = 29608
Child of Sirenko =29609
Child of Sirenko
```

```
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ █
```

Завдання 3 Створення процесу-сироти

Створіть C-програму, в якій процес-батько несподівано завершується раніше

процесу-нащадку. Процес-батько повинен очікувати завершення $n+1$ секунд. Процес-нащадок повинен в циклі $(2*n+1)$ раз із затримкою в 1 секунду виводити повідомлення,

наприклад,

«Parent of Ivanov», за шаблоном як в попередньому завданні, і додатково виводити PPID процесу-батька.

Значення n – номер команди студента + номер студента в команді.

Перевірте роботу програми, вивчіть вміст таблиці процесів і зробіть відповідні висновки.

```
#include <signal.h>
#include <stdio.h>
pid_t pid = 1846;

int main (void){
    if(!kill(pid, SIGUSR2))
        printf("Sent signal!\n");

    else
        fprintf(stderr, "Error!\n");
    return 0;
}
```

```
#include <signal.h>
#include <stdio.h>

static void sig_usr(int signo) {
    if(signo == SIGUSR2)
        printf("Process of Sirenko got SIGUSR2!\n");
}

int main (void){
    if(signal(SIGUSR2, sig_usr) == SIG_ERR)
        fprintf(stderr, "Error!\n");
    for( ; ; )
        pause();

    return 0;
}
```

```
(sirenko_mariya) 91.219.60.189 — Konsole
File Edit View Bookmarks Settings Help
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ nano get_signal.c
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ gcc get_signal.c -o get_signal
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ ./get_signal
Process of Sirenko got  SUGUSR2!
Process of Sirenko got  SUGUSR2!
□
> (sirenko_mariya) 91.219.60.189 — Konsole <2>
File Edit View Bookmarks Settings Help
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ nano ste_signal.c
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ gcc ste_signal.c -o set_signal
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ ./set_signal
Sent dignal!
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ ./set_signal
Sent dignal!
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ █
```

```
File Edit View Bookmarks Settings Help
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ nano get_signal.c
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ gcc get_signal.c -o get_signal
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ ./get_signal
Process of Sirenko got  SUGUSR2!
Process of Sirenko got  SUGUSR2!
Killed
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ □
> (sirenko_mariya) 91.219.60.189 — Konsole <2>
File Edit View Bookmarks Settings Help
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ nano ste_signal.c
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ gcc ste_signal.c -o set_signal
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ ./set_signal
Sent dignal!
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ ./set_signal
Sent dignal!
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ kill -9 1846
[sirenko_mariya@vpsj3IeQ lab_8]$ █
```

Завдання 4 Створення процесу-зомбі

Створіть C-програму, в якій процес-нащадок несподівано завершується раніше процесу-батька, перетворюється на зомбі, виводячи в результаті повідомлення, наприклад, «I am Zombie-process of Ivanov», за шаблоном як в попередньому завданні.

Запустіть програму у фоновому режимі, а в окремому терміналі вивчіть вміст таблиці процесів і зробіть відповідні висновки.

Номер команды 8.2 → n=10

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/types.h>

int main(void) {
    int i;
    pid_t pid = fork();
    if(pid == 0){
        for(i=0;i<2*10+1;i++){
            printf("I'm Zombie of Sirenko id = %d\n",getppid());
            sleep(1);
        }
    }
    else {
        printf("Parent process Sirenko id = %d . Chid id =%d \n",getpid(),pid);
        sleep(10+1);
        _exit(0);
    }
    return 0;
}
```

[illegible]


```
PID  STAT  CMD
2835  S      sshd: sirenko_mariya@pts/92
2836  Ss+    -bash
4646  S      sshd: sirenko_mariya@pts/27
4647  Ss+    -bash
9136  S      sshd: sirenko_mariya@pts/104
9137  Ss+    -bash
9687  S      sshd: sirenko_mariya@pts/95
9688  Ss      -bash
10028 S      ./sirota
10051 R+     ps -u sirenko_mariya -o pid,stat,cmd
```

Висновок: було отримано навички в управлінні процесами в ОС Unix на рівні мови програмування C.